

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının

Təhsil Nazirliyinin

BAKALAVRIAT SƏVİYYƏSİNİN (ƏSAS (BAZA) ALİ TİBB TƏHSİLİNİN)
İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 050111 - Korreksiyaedici təlim

BAKALAVRIAT SƏVIYYƏSİNİN 050111 - Korreksiyaedici təlim İXTİSASI ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Bakalavriat səviyyəsinin "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də "Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza) ali tibb təhsili) səviyyəsi üzrə ixtisasların (proqramların) Təsnifatı"na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Təhsil Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
- İxtisas üzrə məzunun kompetensiyalarını, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə təlim və öyrənmə metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktura və kadr potensialına olan tələbləri, tələbənin təcrübəçmə, işadüzəlmə və təhsiliniartırma imkanlarını müəyyənləşdirmək;
  - Tələbələri və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, eləcə də təlim nəticələri bərədə məlumatlandırmaq;
  - Təhsil Proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı bu prosesə cəlb olunan ekspertləri məlumatlandırmaq.
- 1.3. Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası üzrə bakalavr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Həftəlik auditoriya saatlarının həcmi ümumi həftəlik yükün 50%-dən çox olmamalıdır. İxtisasın xüsusiyyətindən asılı olaraq həftəlik yükün həcmi dəyişdirilə bilər.

2. Məzunun kompetensiyaları

- 2.1. *Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı ümumi kompetensiyalara yiyələnəlidir:*
- İxtisası üzrə Azərbaycan dilində şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqlarına;
  - İxtisası üzrə ən azı bir xarici dildə kommunikasiya bacarıqlarına;
  - Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair sistemli və hərtərəfli biliklərə, milli dövlətimizin perspektiv inkişafını proqnozlaşdırma qabiliyyətlərinə;
  - Milli dövlətimizin qarşılaşdığı təhdidləri və çağırışları müəyyənetmə bacarıqlarına;

- İş yerində informasiya texnologiyalarından istifadə etmək qabiliyyətinə;
- Komandada iş, problemin həllinə ortaq yanaşmaya nail olmaq qabiliyyətinə;
- Yeni şəraitə uyğunlaşmaq, təşəbbüs irəli sürmək qabiliyyətinə və uğur qazanmaq iradəsinə;
- Məsələlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını müəyyən etmək və seçə bilmək qabiliyyətinə;
- Peşəkar məqsədlər üçün müvafiq məlumatı təhlil etmək, ümumiləşdirmək və tətbiq etmək bacarıqlarına;
- Peşəkar fəaliyyətini planlaşdırmaq və təşkil etmək. gələcək təhsilini və mövcud bacarıqlarını təkmilləşdirilmək, vaxtı idarə etmək və tapşırıqları vaxtında tamamlamaq qabiliyyətinə;
- Fəaliyyətində sosial və ekoloji məsuliyyətə, eləcə də vətəndaş şüuru və etik yanaşmaya. həmçinin keyfiyyətə üstünlük vermək bacarığına;
- Bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək məqsədilə vəziyyəti və özünü yenidən qiymətləndirmək və özünütənqid bacarığına.

2.2. *Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına yiyələnmişdir:*

- Pedaqogikanın nəzəri əsaslarına, təlimin nəzəriyyəsi və texnologiyalarına, tərbiyə nəzəriyyəsi və texnologiyalarına, məktəbin idarə edilməsi və ona rəhbərliyin forma və metodlarını tətbiq etmək bacarığına;
- Müasir təhsil nəzəriyyəsinin prinsiplərini dərk etmək qabiliyyətinə::
- Müstəqil elmi tədqiqat işlərini aparmaq vərdişlərinə;
- Kollektivdə fəaliyyət göstərmək bacarığına;
- İnkişafetdirici, şəxsiyyət-yönümlü təlim və tərbiyəedici təlim prinsiplərinin texnoloji parametrlərinə bələd olma bacarığına;
- Xüsusi təhsil sistemində uşaq şəxsiyyətinin formalaşmasının qanunauyğunlarına aid biliklərə və onlardan səmərəli istifadə etmək bacarığına;
- Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların valideynləri ilə birgə fəaliyyət bacarığına;
- Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin diaqnostikasının təşkili bacarığına;
- Sensor pozulmaları olan uşaqların tədris prosesinin təşkili bacarığına;
- Autizm spektr pozulması olan şəxslərin sosial reabilitasiyasını həyata keçirmə bacarığına;
- Dayaq-hərəkət aparatının pozulması olan uşaqlarla kompleks sistemli korreksiya işini aparmaq bacarığına;
- Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin problemlərinin forma və ağırlıq dərəcəsinə müvafiq korreksiya-reabilitasiya işini və sosial adaptasiya prosesini həyata keçirmə bacarığına;
- İnküziv təhsilə cəlb olunan şəxslərlə işin aparılması bacarığına;
- Korreksiya pedaqogikası istiqamətində yeni üsulların tətbiqi və fəaliyyətin təkmilləşməsi ilə bağlı layihələrin hazırlanması bacarığına;

- Xüsusi məktəblərdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlərə həyat bilgisi üzrə biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına;
- Xüsusi məktəblərdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlərə təsviri sənət üzrə biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına;
- Xüsusi məktəblərdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlərə ana dili üzrə biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına;
- Xüsusi məktəblərdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şagirdlərə texnologiya üzrə biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına;
- Xüsusi məktəblərdə şagirdlərə riyazi biliklərin öyrədilməsi metodikasını tədris etmək bacarığına.

3. Təhsil Programının strukturu

3.1. "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası minimum 240 (4 il) AKTS kreditindən ibarətdir.

Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Fənlərin sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
Ümumi fənlər		30
1	Azərbaycan tarixi. <i>Bu fənn Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinin yaranması, formalaşması və inkişafını öyrənir, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin formalaşmasında siyasi, ideoloji, iqtisadi, mədəni amillərin rolunu təhlil və tədqiq edilir. Müasir dünyada Azərbaycan dövlətinin yeri və rolu sistemli təhlil edilir.</i>	5
2	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrə Azərbaycan dilində təqdimat etmək, nətiqlik, akademik və işgüzar yazı bacarıqlarının aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	4
3	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya. <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, nətiqlik, akademik və işgüzar yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	15
4	Seçmə fənlər (Seçmə fənlər ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. İxtisasın spesifikasından asılı olaraq seçmə fənlərə əlavələr edilə bilər)	

	Fəlsəfə	
	Sosiologiya	
4.1	Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və hüququn əsasları	3
	Məntiq	
	Etika və estetika	
4.2	İnformasiyanın idarə edilməsi	
	Politologiya	3
	Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş	
İxtisas fənləri		120
5.	<p>Pedaqogika.</p> <p><i>Bu fənn pedaqoji prosesin mahiyyətini, qanunauyğunluqlarını, prinsiplərini, metodlarını, vasitələrini, texnologiyalarını, məzmununu, təşkil formalarını, sinfin idarə olunmasını mənimsəyir, müasir pedaqoji ideyaları və təcrübəni təlim-tərbiyə prosesini öyrənir.</i></p>	5
6.	<p>Psixologiya.</p> <p><i>Bu fənn müvafiq nəzəri və praktik çoxşaxəli problemləri ilə əlaqədar sistemli, elmi-pedaqoji, psixoloji təsəvvürləri müəyyənləşdirir, psixologiyanın vəzifələri, metodları, prinsipləri və hər bir yaş dövrünün özünəməxsus xüsusiyyətləri, mühüm aspektləri haqqında geniş təsəvvürlər təqdim edir.</i></p>	5
7.	<p>Təhsildə İKT.</p> <p><i>Bu fənn İKT vasitələrindən istifadənin müasir üsul və metodlarına; hesablama texnikası bazasında fəaliyyət göstərən multimediyə texnologiyalarına, məlumatın daxil edilməsinə, toplanmasına, emalına, ötürülməsinə diqqət yetirir. Elektron tədris resursları və elektron lövhənin təlim prosesində istifadə edilməsinə, innovasiyaların idarəedilməsinə, distant təhsil, videokonfransların təşkili, aparat, proqram vasitələri və internetdə axtarış sistemləri ilə işləməyi diqqətə çatdırır.</i></p>	5
8.	<p>Multikulturalizmə giriş.</p> <p><i>Bu fənn multikulturalizm haqqında ümumi anlayışları, onun inkişaf mərhələlərini, bu sahədə əsas nəzəriyyələrin xüsusiyyətlərini, cəmiyyətdə mövcud olan etnik, irqi, dini və mədəni müxtəlifliklərin qorunması istiqamətində dövlətin apardığı siyasəti öyrədir. Azərbaycan Respublikasının multikulturalizm siyasətinin, sosial-mədəni proseslərin mahiyyətini, onun xüsusiyyətlərini və bu siyasətin ölkədə uğurla həyata keçirilməsinin</i></p>	3

	<i>səbəblərini təhlil edir.</i>	
9.	<p>Sosial psixologiya.</p> <p><i>Bu fənn öz sahəsi üzrə irəli sürülən faktları, ideyaları müxtəlif sosial kateqoriyaların məzmun xarakteristikasını təqdim edir. Sosial psixologiyanın metodoloji və metodik məsələlərini, aparıcı sosial psixoloji metodların xüsusiyyətlərini və tətbiqi qaydalarını sistemli şəkildə təhlil edir.</i></p>	5
10.	<p>İnkişaf və yaş psixologiyası.</p> <p><i>Bu fənn çərçivəsində insanın psixi inkişafının dinamikasını, qanunauyğunluqlarını, mexanizmini, hərəkətverici qüvvələrini, şəraitini, formalaşmaqda olan şəxsiyyətin xüsusiyyətlərini, onun biliklərə yiyələnmə imkanları haqqında bilikləri psixoloji təhlil edilir.</i></p>	5
11.	<p>Uşaq anatomiyası və fiziologiyası.</p> <p><i>Bu fənn fərdi inkişaf dövründə insan orqanizminin quruluş və funksiyasını, yaşla əlaqədar olaraq, ayrı-ayrı orqan və sistemlərdə baş verən dəyişikliklərin qanunauyğunluqlarını təsvir edir.</i></p>	5
12.	<p>Xüsusi təhsil.</p> <p><i>Bu fənn uşaqların və əlillərin hüquqları haqqında tələb olunan əsas beynəlxalq və yerli dövlət sənədlərini bilərək təlim-tərbiyə prosesində tətbiqini izah edir. SİMŞ-lərin kateqoriyası və kontingentini xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirərək qruplaşdırmağı öyrədir.</i></p>	5
13.	<p>İnklüziv təhsil.</p> <p><i>Bu fənn təlim metodlarını bilərək təlimin diferensiaslaşdırılması yollarını izah edir. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların adaptasiya çətinliklərini nəzərə alaraq sosial adaptasiyası, inteqrasiyası və sosial reabilitasiyası məsələlərini araşdırır.</i></p>	6
14.	<p>Loqopediya.</p> <p><i>Bu fənn çərçivəsində nitq qüsurlarının təsnifatı, nitq patologiyalarının təsviri verilir. Nitq patologiyalarının xüsusiyyətlərinə differensial diaqnostika və loqopedik təsir metodlarının tətbiqi yolları araşdırılır.</i></p>	7
15.	<p>İntellektual pozulmaları olan uşaqların erkən diaqnostikası, profilaktikası və reabilitasiyası.</p> <p><i>Bu fənn çərçivəsində intellektual pozulmaları olan uşaqların tipologiyası və təsnifatları, bunlara əsasən formaları təhlil edilir. İntellektual pozulmaları olan şəxslərin klinik-pedaqoji-psixoloji müayinə mərhələləri, erkən diaqnostik</i></p>	7

	<i>metodları, profilaktika və reabilitasiya yollarına izah edilir.</i>	
16.	<p>Surdopedaqogika.</p> <p><i>Bu fənn çərçivəsində eşitmə pozulmalarının xüsusiyyətləri, səviyyələri, differensial diaqnostika metodları araşdırılır. Eşitmə pozulmalarının səviyyələrini bilərək təlim prosesinin planlaşdırılması və korreksiya mərhələləri öyrənilir.</i></p>	6
17.	<p>Həyat bilgisi və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası.</p> <p><i>Bu fənn təbiət və cəmiyyətdə baş verən hadisələr müşahidə edilir, müqayisə edilir və qanunauyğunluqlar araşdırılaraq xüsusi məktəblərdə tədris etmə metodikalarını öyrədir.</i></p>	5
18.	<p>Tiflopedaqogika.</p> <p><i>Bu fənn görmə pozulmalarının xüsusiyyətləri, səviyyələri, differensial diaqnostika metodları araşdırılır. Görmə pozulmalarının səviyyələrini bilərək təlim prosesinin planlaşdırılması və korreksiya mərhələləri öyrənilir.</i></p>	6
19.	<p>Korreksiya pedaqogikası.</p> <p><i>Bu fənn inkişafında pozulmaları olan müxtəlif yaş kateqoriyalı şəxslərin psixi və psixofiziki inkişafının ümumi və spesifik qanunauyğunluqlarını araşdırır, davranış və fəaliyyət xüsusiyyətlərini fərqləndirməyi öyrədir. SİMŞ-lərin psixoloji-pedaqoji müayinəsi üzrə işin təşkilini bilərək, tətbiqi strukturunu təhlil edir.</i></p>	6
20.	<p>Təsviri sənət və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası.</p> <p><i>Bu fənn xüsusi məktəblərdə Azərbaycanın, dünya incəsənətinin görkəmli nümayəndələri və onların əsərləri haqqında, təsviri sənət növlərini, onları təşkil edən əsas janrları ayırır, bunların xarakterik xüsusiyyətlərini, təsviri incəsənətin cəmiyyət həyatında əhəmiyyətini izah edir.</i></p>	5
21.	<p>Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların somatik və kliniki inkişafının xüsusiyyətləri.</p> <p><i>Bu fənn çərçivəsində müxtəlif tipli sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların xüsusiyyətləri təhlil edilir, diaqnostik və proqnostik meyarlar müəyyən edilir, psixoloji müayinə xəritəsi hazırlanır və mərkəzi sinir sisteminin ocaqlı zədələnmələrinə müvafiq patologiyaların diaqnozlaşdırılması öyrədilir.</i></p>	7
22.	<p>Oliqofrenopedaqogika.</p> <p><i>Bu fənn əqli geriliyin etiologiyasını aydınlaşdırır, patologiyaya müvafiq pedaqoji müayinə üsullarını seçərək differensial diaqnostika metodlarının</i></p>	6

	<i>tədbiqi yollarını öyrədir. Əqli geriliyin müxtəlif formalarına əsasən korreksiya işinin məzmununu izah edir.</i>	
23.	Riyaziyyat və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası. <i>Bu fənn riyaziyyat təliminin prinsip və metodlarını, onların xüsusi məktəblərdə tədris prosesində tətbiqi yollarını öyrədir.</i>	5
24.	Texnologiya və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası. <i>Bu fənn xüsusi məktəblərdə əmək alətlərini, kağız, parça və müxtəlif materialları, onlardan məmulatların hazırlanma mərhələlərini təsvir edir.</i>	5
25.	Azərbaycan dili və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası. <i>Bu fənn xüsusi məktəblərdə ana dilinin öyrənilməsində fəal (interaktiv) təlim metodlarından istifadə etməyi, ana dilinin tədrisi prosesində nitq nöqsanlarının islah olunması yollarını öyrədir.</i>	5
26.	Mülki müdafiə və ilkin tibbi yardım. <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələr fəvqəladə hallarda əhəlinin müdafiəsinin əsas üsullarını, kollektiv mühafizə vasitələrini, ərazinin mühafizəsini, kollektiv və fərdi mühafizə vasitələrini öyrənirlər. Tələbələrə həkiməqədər təxirəsalınmaz yardım qaydalarını öyrədilir.</i>	6
	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər¹ <i>Burada olan fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisasın tədris planında əksini tapır.</i>	60
	Pedaqoji internatura.	30
	CƏMİ	240

4. Tədris və öyrənmə

4.1. Tədris və öyrənmə mühiti elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələr təhsil proqramında nəzərdə tutulan təlim nəticələrini əldə edə bilsinlər.

¹ Bu fənlər professor-müəllim heyətinin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər tələbələr üçün seçmə xarakteri daşımalı, eləcə də tələbələrin xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır.

- 4.2. Tədris və öyrənmə metodları müvafiq sənədlərdə (məsələn, müəllimin sillabusunda və s.) təsvir edilməli və ictimaiyyətə (məsələn, universitetin veb sahifəsində, proqramın broşurlarında və s.) açıq olmalıdır.
- 4.3. Tədris və öyrənmə metodları innovativ təhsil təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Tədris və öyrənmə metodlarının müntəzəm şəkildə təkmilləşdirilməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.
- 4.4. Təlim prosesində fərqli tədris metodlarından istifadə edilməlidir. Bu metodlar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə ediləcək tədris və öyrənmə metodlarına aşağıdakıları nümunə olaraq göstərmək olar:
- mühazirə, seminarlar və praktiki tapşırıqlar;
  - təqdimatlar, müzakirələr və debatlar;
  - müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);
  - layihələr;
  - problemlərə əsaslanan tədris;
  - sahə işləri;
  - rol oyunları;
  - hesabatlar;
  - qrup qiymətləndirməsi;
  - ekspert metodu;
  - video və audio konfrans texnologiyaları;
  - video və audio mühazirələr;
  - distant təhsil;
  - stimulyasiyalar; və s.
- 4.5. Təhsildə nəzəriyyə və praktiki təlim arasında tarazlıq gözlənilməlidir. Əsas diqqət əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına uyğun olaraq praktiki bacarıqların gücləndirilməsinə yetirilməlidir.
- 4.6. Təhsil proqramı tələbələrin müstəqilliyini dəstəkləməli və ömürboyu təlim konsepsiyasını inkişaf etdirməlidir. Təhsil prosesinin sonunda tələbə hər hansı istiqamətdə müstəqil işləyə bilməli və təhsilini ömürboyu davam etdirməyi bacarmalıdır.

5. Qiymətləndirmə

- 5.1. Qiymətləndirmə elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələrin gözlənilən təlim nəticələrini əldə etmələri səmərəli şəkildə ölçülə bilinsin. Bu, əldə olunan irəliləyişi monitorinq etməyə, təhsil proqramlarının nəticələrinə hansı dərəcədə nail olunduğunu qiymətləndirməyə, eləcə də

tələbələrlə fikir mübadiləsinə şərait yaratmağa və təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi üçün ilkin şərtlərin formalaşdırılmasına yardım etməlidir.

- 5.2. Qiymətləndirmə üsulları müvafiq sənədlərdə (məsələn, fənn proqramında, sillabusda və s.) təsvir edilməli və hamı üçün açıq (məsələn, universitetin veb sahifəsində, proqramın broşurlarında və s.) olmalıdır.
- 5.3. Qiymətləndirmə üsulları innovativ tədris təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Qiymətləndirmə üsullarının müntəzəm şəkildə yenilənməsi ali təhsil müəssisəsinin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.
- 5.4. Tədris prosesində fərqli qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilməlidir. Bu üsullar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə ediləcək qiymətləndirmə üsullarına nümunələr:
  - yazılı tapşırıqlar;
  - bilik və bacarıqlara dair testlər, kompüter əsaslı testlər;
  - şifahi təqdimatlar;
  - sorğular;
  - açıq müzakirələr;
  - praktika hesabatları, sahə işləri hesabatları;
  - praktikada, laboratoriyada müşahidələrə əsasən bacarıqların qiymətləndirilməsi;
  - layihə işlərinə dair hesabatlar;
  - portfolionun qiymətləndirilməsi;
  - frontal sorğu;
  - qrup şəklində və özünüqiymətləndirmə; və s.
- 5.5. Təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar aydın müəyyənləşdirilmiş meyarlara əsaslanmalıdır və təhsil müddətində tələbənin əldə etdiyi bilik, bacarıq və qabiliyyət səviyyəsini düzgün və etibarlı şəkildə müəyyən etməyə imkan verməlidir. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi zamanı müəllimlər şəffaflyq, qərəzsizlik, qarşılıqlı hörmət və humanistlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdırlar.
- 5.6. Tələbələrə müəllimlərlə/qiymətləndiricilərlə təhsillərinin bütün aspektlərini, o cümlədən qiymətləndirmə prosesini müzakirə etmək imkanı verilməlidir. Ali təhsil müəssisəsi qiymətləndirmə prosesi, yaxud qiymətlə bağlı apelyasiya prosedurlarını müəyyən etməlidir.
- 5.7. Akademik etika təhsil prosesində önəmli yer tutur. Tələbələrə akademik dürüstlüyə riayət etmək, plagiat problemini anlamaq öyrədilir. Onlar intellektual əməyin əqli mülkiyyət hüquqları barəsində məlumatlandırılmalıdırlar.

6. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 6.1. Təhsil proqramının təlim nəticələri, eləcə də hər bir fənnin təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.
- 6.2. Təlim nəticələri hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən Əlavə 1-dəki formaya uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.
- 6.3. Təhsil Proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən nəzəri və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

7. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 7.1. Təhsil Proqramının tədris, öyrənmə və qiymətləndirmə prosesi ali təhsil müəssisəsinin aşağıdakı infrastruktura malik olmasını zəruri edir:
  - Təhlükəsiz təhsil şəraitinə, təhsil fəaliyyəti üçün zəruri imkanlara malik binalara, maddi-texniki və tədris bazasına, təchiz olunmuş tədris kabinetlərinə və laboratoriyalara, auditoriyalara, texniki tədris vasitələrinə, kabinetlərə, yataqxanaya, su, istilik, elektrik sistemlərinə, internet xidmətlərinə, virtual muzeylərə, elektron kitabxanaya, zəngin məlumat bazasına, məlumat axtarış sistemlərinə çıxışa malik olmalıdır.
- 7.2. Ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Digər dövlət, yaxud özəl müəssisələrdən və ya digər müvafiq təşkilatlardan gələn şəxslər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

8. Pedaqoji internatura

- 8.1. Pedaqoji internatura tələbənin nəzəri biliklərinin praktikada tətbiqi, eləcə də peşə bacarıqlarının gücləndirilməsi baxımından önəmlidir.
- 8.2. Pedaqoji internatura ümumtəhsil internat məktəblərində, inteqrasiya təlimli internat tipli təhsil müəssisələrində, xüsusi məktəblərdə və xüsusi internat məktəblərində, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün xüsusi məktəblərdə və internat məktəblərində, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün müəssisələrdə təşkil oluna bilər.
- 8.3. Pedaqoji internaturadan əvvəl ali təhsil müəssisəsi və pedaqoji internatura təşkil olunacaq ümumi təhsil müəssisəsi ilə müqavilə imzalanmalıdır. Eyni zamanda, tələbənin fərdi müraciəti əsasında onun ixtisasına uyğun digər ümumi təhsil müəssisəsində, o cümlədən xaricdə təcrübə keçməsinə icazə verilir. Müqavilədə şərtlər, tələbələrin hüquq və öhdəlikləri, digər zəruri təfərrüatlar əks olunur.

8.4. Pedaqoji internaturanın qiymətləndirilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydalara əsasən həyata keçirilir.

9. Məşğulluq və ömürboyu təhsil

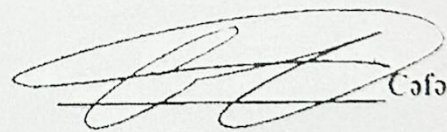
- 9.1. "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları xüsusi təhsil müəssisələrində (məktəbəqədər və məktəb), inklüziv məktəblərdə, korreksiya-reabilitasiya mərkəzlərində və uşaq poliklinikalarında xüsusi pedaqoq və loqoped olaraq işləyə işləyə bilər.
- 9.2. Ali təhsil müəssisəsi Təhsil Proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb sahifəsində yerləşdirməlidir.
- 9.3. "050111 - Korreksiyaedici təlim" ixtisası üzrə bakalavr proqramının məzunlarının təhsillərini magistratura səviyyəsi üzrə müvafiq ixtisaslaşma seçim cədvəlinə əsasən magistr proqramlarında davam etdirə bilərlər.
- 9.4. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömürboyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil
Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini,
Elm, ali və orta ixtisas təhsili şöbəsinin müdiri

Təhsil ixtisasları qrupu üzrə
Dövlət Təhsil Proqramlarını hazırlayan
işçi qrupun sədri

_____ Yaqub Piriyev

 Cəfər Cəfərov

"__" _____ 2020-ci il.

"19" avqust 2020-ci il.

I Kurs (I-II Smestr)

1. Psixologiya
2. Azərbaycan tarixi
3. İnformatika və İKT
4. Uşaq anatomiyası və fiziologiyası,
5. Seçmə fənn: Konstitusiya, Sosiologiya(2-dən biri),
6. Xarici Dil(I hissə)

1. Defektologiyanın əsasları,
2. İnkişaf və yaş psixologiyası
3. Pedaqogika,
4. Mülki Müdafiə və Tibbi biliklərin əsasları(I hissə)
5. Xarici Dil (II hissə)

II Kurs(I-II Smestr)

1. Defektoloji Xidmət
2. Loqopediya
3. İnkişafdan geri qalan uşaqların psixologiyası
4. Eşitmə və nitq orqanlarının anatomiyası

fiziologiyası və patofiziologiyası

5. Mülki Müdafiə və Tibbi Biliklərin əsasları (II hissə)

1. Psixodiagnostikanın Əsasları

2. Xüsusi Psixologiya

3. Korreksion Pedaqogika

4. Autizm, Hiperaktivli

5. Uşaq Ədəbiyyatı

III Kurs (I-II Səməstr)

1. Əqli cəhətdən geri qalmanın psixokorreksiyası

2. Eşitmə qüsurlarının psixokorreksiyası

3. Asperger sindromunun pedaqoji-psixoloji xüsusiyyətləri

4. Dayaq –hərəkət aparatı pozulmaları olan uşaqlarda nitq motorikası

5. Daun sindromlu uşaqlarda nitq inkişafının xüsusiyyətləri və korreksiyası

6. Təsviri sənət və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi

1. Görmə qüsurlarının psixokorreksiyası

2. Xüsusi Müəssələrdə təlim -tərbiyənin problemləri

3. Azərbaycan dili və onun xüsusi məktəblərdə tədrisi metodikası
4. Fəlsəfə
5. Riyaziyyat və onun xüsusi müəssisələrdə tədrisi metodikası

IV Kurs(I Smestr)

1. SIMU-pedoloji diaqnostikasının əsas kriteriyaları
2. Həyat bilgisi və onun tədrisi metodikası
3. İnküziv təhsil
4. Texnologiya və onun tədrisi metodikası
5. İmkanları məhdud uşaqların fiziki tərbiyəsinin əsasları
6. İnsan alverinə qarşı mübarizə (Seçmə Fənn)
7. Nitq mədəniyyəti

8. Seçmə fənlər üzrə: 1) Pedaqoji rəhbərlik, 2) Məhsul pedaqoji texnologiyaları
9. Magistratura üzrə ISM əsas fənn: Müqayisəli Pedaqogika
10. Magistratura üzrə ISM seçmə fənni: 1) Sosial pedaqogika, 2) İbtidai sənədi təhsilinin inkişafı

Hazırladı: Pedaqoji fənlər üzrə metodbirlişmə

*Bakı Slayyan Universitetinin İbtidai təhsil ixtisası üzrə
gələcək tədris planına ediləcək dəyişikliklər haqqında*

TƏKLİFLƏR

1. Pedaqogika II (fəaliyyətdə olan plan üzrə pedaqogika tarixi-60 saat)
  - 1.1. Təklif: əvəzinə Azərbaycan Respublikasında Pedaqoji fikrin inkişafı (60 saat əvəzinə-16/8)
2. İbtidai təhsilin pedaqogikası I (fəaliyyətdə olan plan üzrə-45 saat)
  - 2.1. Təklif: Pedaqogika II alınan saatlar hesabına İbtidai təhsilin pedaqogikası II semestrədə-Tərbiyə nəzəriyyəsi və təlim nəzəriyyəsi (didaktika) formasında -120 saat verilməsi məqsədəuyğundur.
3. İTP-da öyrənilən Fiziki tərbiyə və onun tədrisi metodikası (fəaliyyətdə olan plan üzrə-70 saat; 30/45 formada təklif olunur)
  - 3.1. Təklif: Yuxarıda göstərilən saatlar – 45 saat (30/15 saat verilməsi məqsədəuyğundur)
4. Əldə olunan saatların hesabına “Müəllimlik ixtisasına giriş” fənni təklif olunsun.
5. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi fənni əsas fənn kimi təhsil planına daxil edilsin.
6. Təhsilin idarə edilməsi fənni.
7. Seçmə fənnlər üzrə: 1) Pedaqoji etika, 2) Müasir pedaqoji texnologiyalar
8. Magistratura üzrə İSM əsas fənn: Müqayisəli Pedaqogika
9. Magistratura üzrə İSM seçmə fənn: 1) Sosial pedaqogika, 2) İbtidai sinif müəlliminin peşə etikas

Hazırladı: Pedaqoji fənlər üzrə metodbirləşmə

Bakı Slavyan Universitetinin
Məktəbəqədər təhsil ixtisası üzrə
gələcək təhsil planına ediləcək dəyişikliklər haqqında
TƏKLİFLƏR

1. “Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində əmək və onun tədrisi metodikası”
(II kurs) tədris olunan fənnin adı “Təsviri fəaliyyət və onun tədrisi metodikası” adı ilə əvəzlənsin.
2. “Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində yaradıcılıq qabiliyyətinin inkişafı”
fənni üçün fəaliyyətdə olan plan üzrə ayrılan 75 saatin 60-saata azaldılması,
qalan 15 saatin seçmə fənnə əlavə edilməsi məqsəda uyğun hesab olunur.
3. “Uşaqların məktəb təliminə sosial-emosional hazırlığı” adlı fəaliyyətdə olan
plan üzrə tədris olunan (45 saat) seçmə fənnin aşağıda qeyd olunan fənnlərlə
əvəz olunması təklif olunur:
  - 3.1. “Məktəbəqədər təhsilin kurikulumu”
  - 3.2. “Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində müəllimlərin peşə etikası”

Hazırladı: məktəbəqədər fənnlər üzrə metodbirləşmə